

3

marts
1968

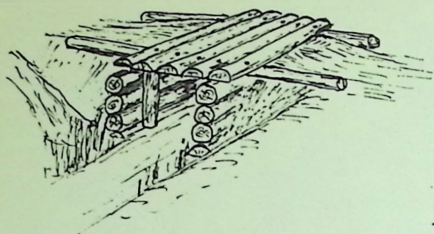

spejdernes magasin

52. årgang

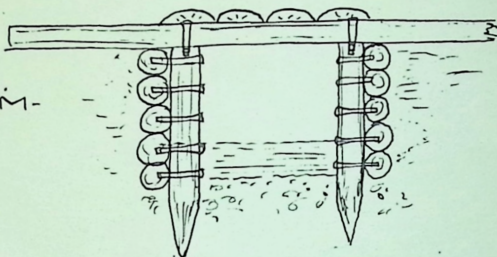
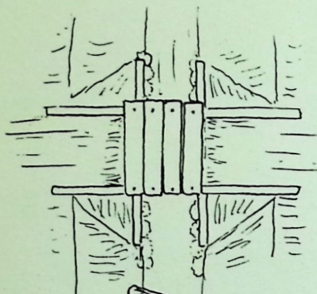
PERMANENTE BROER:

SOLID BRO OVER
MINDRE VANDLØB.

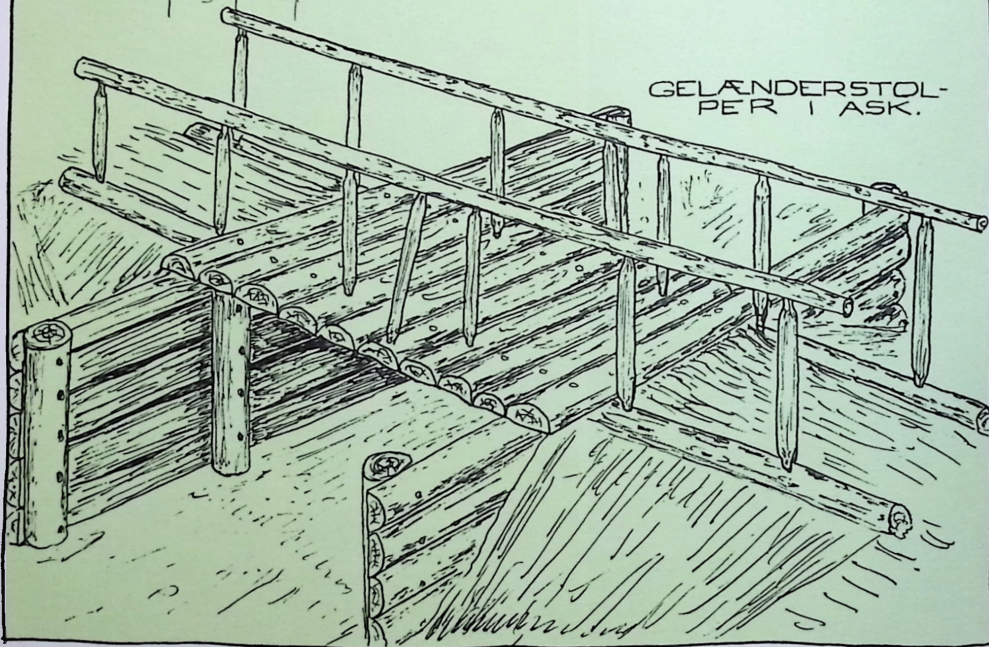
SAMLES MED TRÆ-
NAGLER.

SNIT AF BROEN.
PÅLENE MÅ RAM-
MES GODT I.

BROEN SET OVENFRA.
PÅLE OG BROKASSE MÅ
SIKRES MED STEN MOD
STRØMVIRKNINGEN.

GELÆNDERSTOL-
PER I ASK.

KULSP. SIDEN.

ER DER GANG I KORPSLOTTERIET?

Forsidebilledet

stammer fra Mølleå sejladser og er taget af T. Stentorp.

SPEJDERNES MAGASIN

Udgivet af Det Danske Spejderkorps

Ansvarshavende redaktør

Axel Skylv

Udsigten 18, 2820 Gentofte

Tlf. 01 33 (GE) 2719

Ekspedition af korpsets blade

Korpskontoret

Frydendalsvej 32, 1809 København V

Tlf. (01) 31 36 66

I dette nummer:

Permanente broer	42
Er der gang i korpslotteriet?	43
Hvem bygger Nordens højeste snemand?	43
Rejsen af en høj rafte (Pioner 2)	44
Skovduen - præsenteret af Skovduerne	45
En invitation til skovmænd	46
Er spejderloven forældet?	
Indlæg fra læserne	48
Opfinderklubben	49
Skovriderens dagbog:	
Om orkanens rasen	60
Duplikeret patruljeblad	52
Jungle nyt	54
Spejder Tidende	56
Æresiden	58
Internationalt	58
Fotokonkurrencen	59
Nu nærmer lejræsonen sig	60

Trykt i Clemensstrykkeriet, Århus

Din afdeling har måske allerede kunnet melde udsolgt?

Husk, at såfremt afregning finder sted med korpskontoret senest 10. marts, deltager afdelingen i lodtrækningen om 10 gavekort til depotet hver på 400 kr. samt et antal let brugte Gilwell-telte. Lodseddelsalget slutter senest 31. marts.

Hvem bygger Nordens højeste snemand

Hvem bygger

NORDENS HØJESTE SNEMAND

Deltagelse kan ske på trops- eller patruljebasis.

Snemandens højde skal måles og kontrolleres af en upartisk person (repræsentant for forældrene, stedets myndigheder eller lign.) og såvidt muligt bør kæmpen fotograferes.

Anmeldelsesfrist: 1. maj 1968 (der er altså mulighed for at udnytte påsken).

Resultatet sendes til
SPEJDERNES MAGASIN,
Udsigten 18,
2820 Gentofte.

Rejsning af en høj rafte

At rejse en høj og tung rafte eller et tårn kræver øvelse i samarbejde! Desuden skal selve opstillingen være forberedt og gennemtænkt af en fører.

I stedet for at tage fat på dette arbejde i hastværk, er det bedre at overveje og benytte sig af alle mulige forholdsregler og sikkerhedsforanstaltninger, som hindrer unødige anstrengelser og ulykker.

Sagt på en anden måde: Mål altid to gange og sav en gang!

Forberedelse:

Der graves et hul til raften i en dybde, der svarer til en tiendedel af raftens længde. Hvis jorden er blød, anbringes en flad sten i bunden af hullet, og der slås et par pæle langs siden af hullet for at hindre stenen i at forsvinde, når raften rejses. Samtidig er der fremstillet en buk ifølge skitsen. Bukken skal bruges til at understøtte raften under rejsningen.

De tre tove til at trække med fastgøres $\frac{2}{3}$ oppe af raften med et dobb. halvstik, og der slås nu 3 pæle i jorden med 120° mellemrum. Disse pæle skal tovet midlertidigt kunne tøjres til, hvis det bliver nødvendigt. Spejderne, der er stillet op efter højde, fordeler sig langs raften.

4 spejdere skal manøvrere hejsebukken, såsnart det er muligt, og grupperne A, B og C, der skal trække i tovene, fordeles ligeledes. En spejder forbliver ved det gravede hul og har en kølle til sin rådighed, således at raften om nødvendigt kan dirigeres ned.

Rejsningen:

Nu er det selve rejsningen det gælder. Her er der kun én, der giver ordrene, nemlig FØREREN. Alle

øvrige holder mund! Det lyder drastisk; men det er vigtigt, fordi der kun må gives én ordre af gangen.

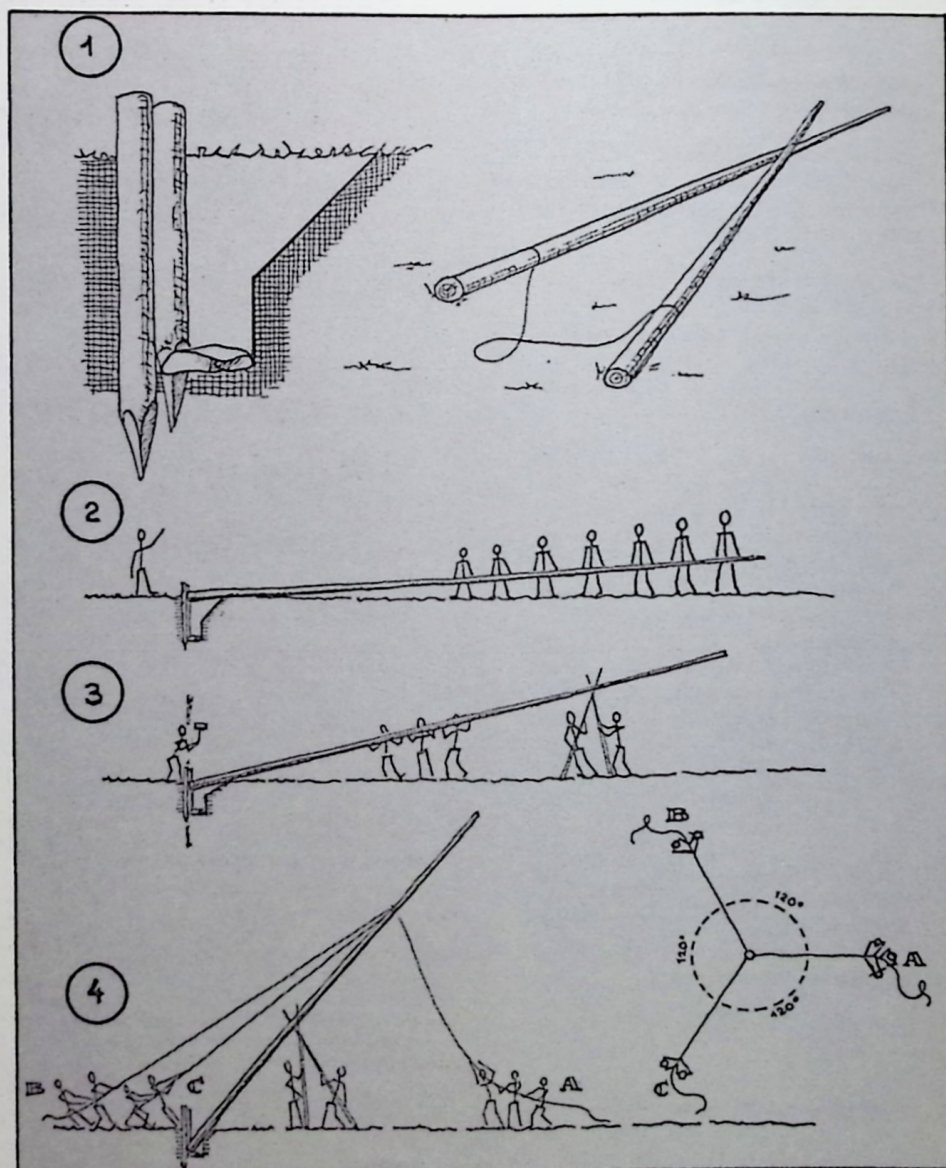
Bagefter kan der diskuteres; men ikke nu!

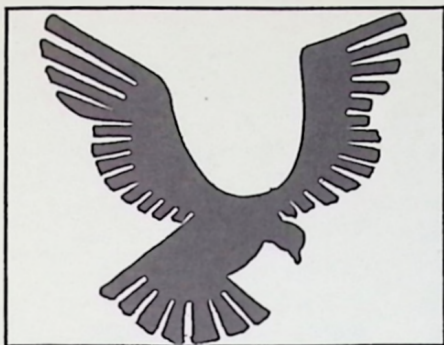
Den første ordre lyder: Hænderne på raften, løft den. Raften løftes langsomt, spejderne bevæger sig bort fra toppen og skubber raften opad for herved at gøre vinklen større og større; allerede nu kan raften hvile i bukken. Som vist på skitsen nederst (mærket 4) træ-

der trækgrupperne nu i funktion; men der forbliver stadig et hold ved selve raften. Hold A skal være særlig vågne, når raften næsten står lodret.

Mens de spejdere, der er udvalgt hertil, fylder hullet med jord og sten, kontrollerer føreren, at raften står fuldstændig lodret og giver instrukser til trækgrupperne.

Jord og sten stampes til med en pæl, og først nu slækkes træktovene.

SKOVDUEN

Her præsenterer vi det danske bidrag til den nordiske konkurrence om patruljedyr

Når man går i skoven, hører man ofte skovduens kurren. Den er varieret og melodisk. Tit opdager man skovduen ved at den flyver op, når man kommer for tæt på. Det går ikke stille af. Man hører nogle høje smæld, som fremkommer, når vingerne slås sammen over ryggen. Skovduen markerer sit territorium med disse smæld.

Skovduen er nogle og fyrrer centimeter lang. Kønnene er næsten ens. Fjerdragten er blågrå og har en smuk metalglans flere steder. Den voksne skovdue har en hvid plet på hver side af halsen. Flygtigt set danner disse pletter en ring, hvoraf skovduen har fået sit andet navn, nemlig ringdue, som normalt bruges. Når skovduen flyver, kan man se et hvidt bånd på vingerne.

Skovduen finder føde på skovbunden og på marker. I skoven tager den bog, agern og nåletræsfrø, på marken korn, ærter og

ukrudsfrø. Skovduen kan optræde i store flokke og kan da plyndre en ærte- eller kornmark fuldstændig.

Reden er anbragt i et træ, som regel i en tæt bevoksning. Den er lille og flad, bygget så løst, at man kan se igennem den nedefra. Skovduen lægger to hvide æg, der udruges på små tre uger. De nøgne unger fodres med en osteagtig masse, som forældrene gylper op. Et duepar kan have det første kuld på vingerne i begyndelsen af april, og kan i løbet af sommeren nå endnu to kuld. Ofte bygger de på den næste rede, mens de fodrer ungerne, og hunnen når sommertider at lægge de nye æg, så hannen til sidst alene må klare fodringen af de store unger.

Skovduen holder ikke alene til i skove, men også i parker, og inde i byen kan den klare sig, blot der er et enkelt træ. I parkerne, hvor den ikke er så sky som i skoven eller på marken, kan man se den

drikke. Alle andre fugle må hæve hovedet for at vandet kan løbe ned; men duen suger vandet op uden at løfte hovedet.

I milde vintre med megen olden kan skovduen optræde i store flokke. Det er dels danske, dels svenske, som på deres træk er standset i Danmark. I hårde vintre hvor der er knapt med føde, trækker de danske skovduer mod sydvest til Holland, Belgien og Nordfrankrig, og de svenske trækker gennem Danmark.

Den flyvende skovdue
er vort symbol,
den hæver sig højt mod den
klare sol,
altid beredt, nat og dag,
skovduer for fælles spejdersag.
Vi kan, vi vil
vi gør det.
Skovduerne
2. Østerbro. Ridder Roland

Foto: Ib Trap-Lind

Sløve padder (skovmænd)!

Sløve padder (skovmænd):
Hvorfor render 30 rovere og skovmænd rundt omkring Hostrup sø i 40 graders kulde, regn og blæst i dagene mellem jul og nytår trods familiens højlydte protester. Grunden er, at der i 1969 om sommeren skal stå en fuldt udbygget kopi af Nordens hovedstad i vikingetiden, Hedeby. De hugger, slæber, slider (i hvert fald de fleste af dem) og æder. Kort sagt, de har det pragtfuldt. Ind imellem ankommer der en 12-15 tons træ i store stammer, der skal flækkes, saves og hugges til. De går i gang med ufortrødet mod, og når dagen er omme, sover de. Næste morgen ligger der 14 nye tons træ, der skal hugges, flækkes og saves til. Det vidunderlige og udmattende liv er imidlertid ikke den eneste grund. Den væsentligste er, at de tror på at planen om Hedeby genopståen kan realiseres. Når den står færdig, kommer folk fra hele verden for at se, hvad der egentlig er sket. De vil blive

overvældede når de ser dette stor-
slåede projekt, og der vil gå histo-
rier overalt om denne nye Nordens
hovedstad. Men der skal hugges,
saves og flækkes uanede mængder
af træ for at denne plan bliver til
noget. Derfor giver vi jer tilbuddet
om at være med i dette fantastiske,
men dog realistiske projekt. Ikke
nok med at I får tilbuddet, men vi
behøver jeres hjælp. Om så 30
mand hugger nok så meget i deres
fritid, kan det ikke nås, nej, der
skal folk til, mange folk, men folk
af den rette støbning, barske folk,
og derfor henvender vi os til jer.
Vi lover jer, at I får nogle ufor-
glemmelige ture herved. I skal ar-
bejde med redskaber I aldrig hav-
de drømt om eksisterede, og I får
en følelse af, at I betyder noget,
OG DET GØR I!
Der er kun 14 km til Tysk-

PS. Der er kun
land fra Ny Hedeby!!
Ny Hedeby, den 29. dec. 1967.
»Sværdlaget«.

»Sværdlaget«
... af kolossale b...
... værktøjer. Om af...
... i gårde...
... byggeri, med dette kæmpemæ...
... julelejr og den...
... sommerlejr, er at forbe...
... sammen og gå igang med at...
... planlægge sommerlejren i Ny He...
... deby, i hvilket tidsrum 1 ønsker...
... mellem 3. juli og 4. august 1968.
... Deltag i denne virkelig enestående...
... lejr.
... I aner ikke hvad der v...
... af trængsler, glæde...
... gelsker som vi...
... lesskab, sø til...
... sø til...

I aner ikke hvad der venter jer
 af trængsler, glæder og anstren-
 gelse som vi vil overvinde i fæl-
 lesskab, når vi mødes ved Hostrup
 sø til sommer.
 Ny Hedeby 29. dec. 1967.
 »Naglelaget«.

Kære skovmænd!

Kære skovmænd!

Da vi nu som de første har taget området ved Hostrup sø i besiddelse, vil vi fortælle lidt om, hvad der egentlig er sket herude. Der skal opbygges en kopi af den indtil nu udgravede del af Hedeby, det vil sige 15 såkaldte bulhuse og desuden andre ting, trækirke, både, søerft og jordvold udenom hele det område, idet nemlig bebyggelsen skal være centrum for og i korpselejen i 1969. I videre tænkt som søgselejn, hvor efter origi-

Sløve padder!
Hvad vil

Hvad vil trække hundreder af skov-
mænd til korpssets gård i Sønder-
jylland i sommeren 1968, og hvad
skete der i løbet af den forfærdelige
julegås og førere til at
ge skæg- og skarekser i biden-
st og hylende storm?
er den forfærdelige storm?
anstrende liv i en vikingebø
ende æsser, rygende ovne
ig handel på markedet
guldrynker og delta-
dens lande (så en da).
ikke i skovmænd ved
pet og ta'r afsted
or at deltage i en
mandslejr, som
skyld til som-
at beskæftige
bulhuse byg-
ammer ved
lignende
medidler.
division

**»Aarbejde - en
else«.**
Nv Hedeby, de

En sen julehilsen

Julehilsen

Vågn op skovmænd - vågn op. Vi har nu lagt bunden, Hedeby projektet er startet. I november måned modtog vi en indmeldelsesblanket fra initiativtageren til Hedeby projektet - Hartvig - ham med de tossede ideer, (Vikingsfordret til at tilbringe vores juleferie ved Hostrup sø hvor Hedeby skal ligge. Der var få, der gad spendere deres juleferie hernede. Men hvilken herlig ferie vi fik!!! Under hele lejren var der stor aktivitet.

kring os, en enkelt jonglerede med øksen, men med et blodigt resultat. Vi spiste kolossalt meget mad i disse dage, thi vi fik alt det, vi kunne klemme ned, vi holdt selvfølgelig mange kaffepauser; om aftenen deltog vi i festlige lejrball.

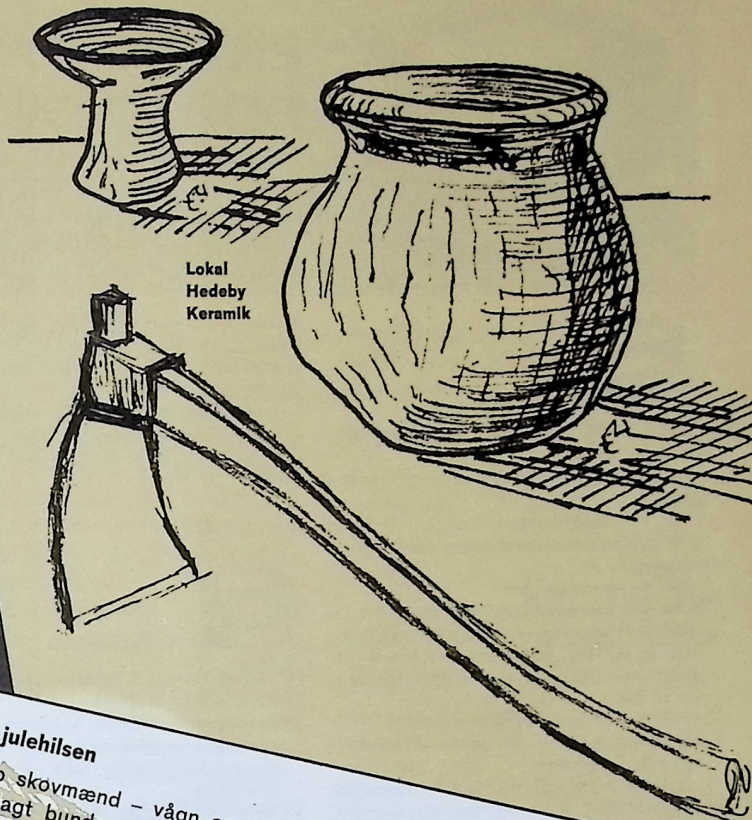
Også I, der ikke fik chancen til denne juleoplevelse, har mulighed for at deltage i en lignende lejr i idet der i sommeren 1981 en chance for...

Vi kring os, en enkelt jonglerede med øksen, men med et blodigt resultat. Vi spiste kolossalt meget mad i disse dage, thi vi fik alt det, vi kunne klemme ned, vi holdt selvfølgelig mange kaffepauser; om aftenen deltog vi i de festlige lejrbaal. Også I, der ikke deltog i de festlige lejrbaal.

Også I, der ikke fik chancen til denne juleoplevelse, har mulighed for at deltage i en lignende lejr, idet der i sommeren 1968 vil være chance for at komme til Ny Hedeby i tiden 3. juli til 4. august. I sommerens løb vil der desuden blide mange flere udfoldelsesmuligheder bl.a. arkæologisk aktivitet (jærnsmedeltning, tjærefremstilling, kultivering etc.) og alt imens vil pionerarbejdet florere og Ny Hedeby vokse.

Med de varmeste jule- og nytårs-
hilsener idet vi håber at ses i som-
meren 1968 under mottoet »arbej-
de – en vanskelig fornøjelse«.

Ny Hedeby, den 29. dec. 1967.
Thy – Benny Jan – Schlusser
Harry og Olfert.
»Remlaget«.

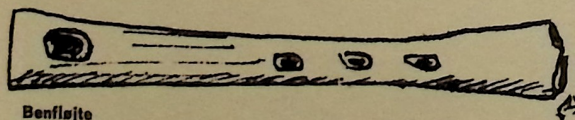

**Lokal
Hedebý
Keramika**

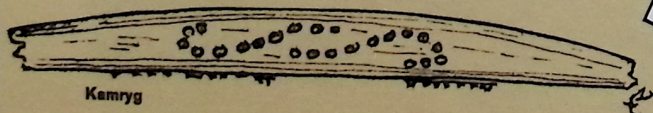
Skovmænd og rovere!
Nu er tiden inde
at bestille
ektet

Nu er tiden inde for jer skovmænd
til at bestille noget, Ny Hedeby
projektet er i fuld gang, startet
mellem jul og nytår, men vi mang-
ler mandskab til at lave de 15 bul-
huse og alt det andet der skal la-
ves til korpsleiren 1969 ved Ho-
strup sø.
Sløve padder – se at få gang
under fusserne.
ly Hedeby, den 29. dec. 1967.
»Dolklaget«.

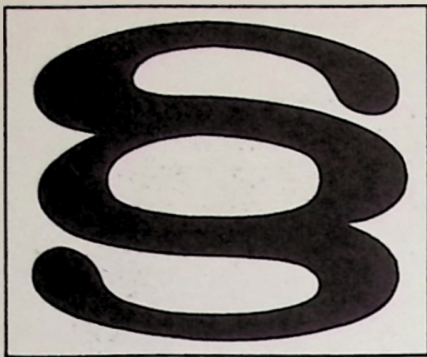
»Doklaget«.

Benflsjte

Kemryg

ER SPEJDERLOVEN FORÆLDET?

Vi bringer her nogle af de indlæg vi har modtaget i debatten. Nogle af dem har vi tilladt os at forkorte.

For en ordens skyld, skal vi oplyse, at Magasinet IKKE har taget stilling til skrivers standpunkter, der således helt og holdent står for disses egen regning.

Må ændres

Spejderlov og løfte er efter min mening delvis forældet.

Lovens første 4 punkter er meget naturlige.

Nr. 5 er en gentagelse af nr. 3. – At være god mod dyr er for mig noget ganske selvfølgeligt.

Nr. 7 er særdeles god.

Nr. 8 er ikke meningsløs, men alligevel?

Nr. 9 er fuldkommen op til spejderen selv; man er kun den, man er og hvis man er en rodet natur (jeg selv) så skal man ikke lave om på det.

Nr. 10 kan ingen spejder overholde. Dvs. man må ikke tænke, tale om tobak, spiritus, sex o.lign. – umuligt!

I løftet burde stå: »At være tro mod MIN gud« for DDS er da en forening, der ikke støtter sig til nogen bestemt religion.

»At være tro mod mit land« – jeg synes, at det må være op til spejderen selv, om han vil tro på sit samfunds eksistensmuligheder selvom samfundet har underskud.

»At være hjælpsom mod alle« kan jeg gå med til, men sidste linie »at holde spejderloven« kan jeg kun gå med til, hvis det er den begrænsede del, der er tilbage efter min udrensning.

PF Troels Rydahl,
Haderslev.

God nok!

Da jeg hørte to spejdere i en ungdomsudsendelse søndag den 31. december 1967 udtale sig om, at de syntes spejderloven og løftet var forældet, måtte man undre sig over, at de ikke kunne komme med et konkret forslag til en ny spejderlov samt et nyt spejderløfte. Så vidt jeg husker, sagde de pågældende heller ikke noget om, hvorfor de syntes spejderloven og løftet var forældet.

Jeg synes ikke, at man på nogen måde kan angribe spejderloven, da den netop tegner et billede af en ideel spejder, men jeg kan da godt se, at punkterne 3, 5 og 8 kan være vanskelige at efterkomme for de såkaldte »sofaspejdere«.

Hvad spejderløftet angår, synes jeg ikke der kan være noget problem, såfremt man ønsker at leve op til de ønsker og krav spej-

dercheferne verden over stiller, og tror man ikke på Gud, har man trods alt en anden mulighed, for »Det danske Spejderkorps« er jo neutralt.

Hvad den engelske spejderlov angår, synes jeg ikke den siger så meget, som den danske.

Altså: Spejderloven og løftet skal ikke laves om!

PF-L.

PF-rådet udtaler

På vort PF-møde ved årsskiftet var spejderloven et punkt på programmet.

§ 5 En spejder er ridderlig, burde ændres til, en spejder er høflig og hensynsfuld (som pigespejderne) da det bedre svarer til vor tidsregning.

§ 7 En spejder er lydig, skulle ændres til, en spejder har respekt for sig selv og andre. – Men udover dette mente vi ikke Spejderloven var forældet.

Sam TF 5. Sønderbro.

Spejderloven ER forældet

TF og undertegnede havde for kort tid siden en længere diskussion om nytårsparade. Vi skal i år prøve noget nyt. Fra optog gennem byen med de andre korps, slår vi os nu fri, for at tilbringe en week-end fjernt fra Farum. Vi skal på løb, holde hyggeaften, morgen (tidlig) løb, kirkegang samt rally med flokken. »Kirkegang« tænker flere spejdere, uf, så skal vi høre på ham præsten igen. Jeg ved at der er mange der tænker således, men brænder inde med det. Endog har jeg set dem, der sidder og spiller kort og foretager sig lignende ting under prædiken.

Er det i og for sig ikke forkasteligt, kun at gå i kirke denne ene gang om året, når der i spejderløftet står: »at være tro mod Gud og mit land«. Denne ene kirkegang kan ikke skade nogen, men absolut heller ikke gavne nogen af os.

Spørgsmålet er så:

- 1: Skal troppen skifte løfte, og ellers fortsætte med en kirkegang om året, eller
- 2: Skal troppen beholde sit nuværende løfte, og øge antallet af kirkebesøg; f.eks. ved flere højtidere?

PS. Det står i første omgang op til foræl-

drene at opdrage deres børn i den religion som de tilhører.

Mogens Dan Nielsen,
Farum.

Rend mig i traditionerne!

Selvfølgelig trænger spejderloven og løftet til at blive fornyet. Tiderne har jo forandret sig meget siden den blev skrevet. Alle ting bliver jo utidssvarende, hvis de da ikke er skrevet i et fremtidsperspektiv, og det kan spejderloven og løftet ikke siges at være.

Spejderloven er i og for sig udmærket, hvis den blot ikke gav indtryk af, at en spejder er mere trofast osv. end andre mennesker. Spejderløftet burde derimod afkortes meget. At man skal være tro mod Gud er forældet. Religion er jo forældet og bliver det mere og mere, da nutidsmennesket ikke har brug for den længere. Og hvad med de spejdere, der er ateister. Overdrevet fædrelandskærlighed er også af det onde, hvilket vi har mange beviser på.

Altså, få spejderloven og løftet moderniseret så det passer ind i nutidsmenneskets levemåde.

Jens Mathiasen,
Højbjerg.

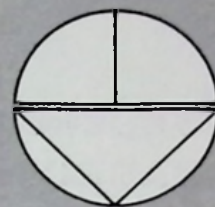

»Stærke« foreslår i »Pælestikket« denne nye spejderlov, som han mener de stakkels prøvede spejdere har en chance for at kunne følge.

1. En spejder er til at stole på (engang imellem).
2. En spejder er trofast (hvis det ikke er for besværligt).
3. En spejder er hjælpsom (hvis han vil opnå noget af vedkommende).
4. En spejder er en god kammerat (overfor den, der er større end ham).
5. En spejder er ridderlig (overfor de piger han vil gøre indtryk på).
6. En spejder er god mod dyr (undtagen lærere, myrer og andre grusomme ting).
7. En spejder er lydig (kommer kun en time for sent hjem fra stævnemøderne).
8. En spejder tager vanskeligheder med et raserianfald.
9. En spejder er sparsommelig og ordentlig (Går kun til popbal en gang ugentlig).
10. En spejder er ikke offentlig WC-tegner.

OPFINDER KLUBBEN

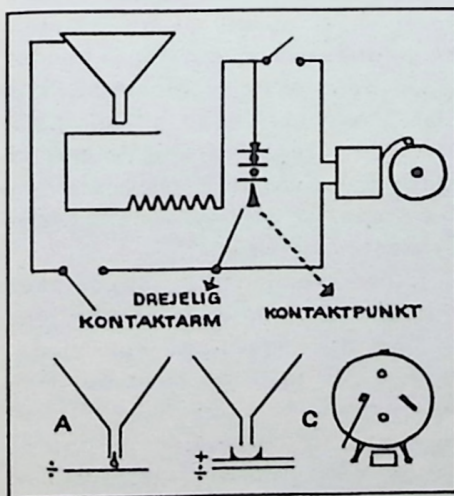
Ferie-vække-kronometer

som ikke ringer når det regner. Diagrammet ser således ud:

A består af en bliktragt og en blikstrimmel. Kontakten sluttet ved at en vanddråbe skaber forbindelsen, hvis man ikke kan få det til at virke, ved at vandet tynger blikstrimlen ned på en anden strimmel.

B er et relæ der afbryder strømmen både til ringeapparatet og til relæet selv, således at det ikke står og bruger strøm. Elektromagneten (nn) »hiver« kontaktarmen væk fra kontaktpunktet, hvor den er anbragt, da man trak uret C op. C er et ganske ualmindeligt ringekronometer **uden klokke og knebel**, som er fjernet. En arm på nøglen vipper en kontakt over, og der sendes strøm ud i systemet. Det vil bevirke at ringeapparatet ringer, til man slukker for strømmen (hvis man sover hårdt, til der ikke er mere strøm på batteriet) hvis det da ikke regner, så vil relæet træde i funktion og afbryde strømmen. Afbryder man kontakten D, kan det desuden bruges som syvsovervækker. Er man lidt fiks på fingrene, kan man desuden lade det tænde for radioen og trække gardinet op.

Indsendt af: Gert Simonsen, Aalborg.

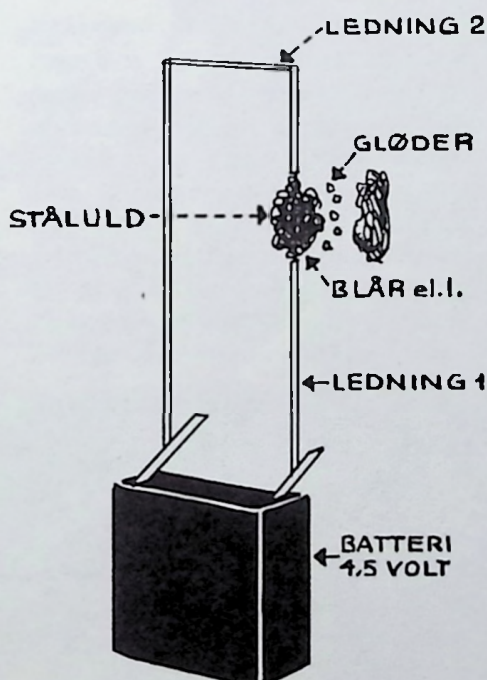

Moderne stenalderfyrtøj

Det er blevet moderne at tænde bål med stål og flint, men hvad med at tænde på en tidsvarende måde **uden tændstikker**? Hvad skal vi så bruge? elektricitet selvfølgelig! Udstyret med et 4,5 volts batteri (evt. det i lygten) et par ledninger, lidt ståluld og lidt blår, behøver vi ingen tændstikker.

Med den ene hånd holder man ståluld og den ene ledning, således at der er strøm i stålulden. Stålulden trækkes lidt i den ene ende, og den anden ledning holdes der hen til den når stålulden. Når ledning II berører stålulden, fremkommer der gløder eller gnister, som man puster ind i blåret, som flammer op. Hurra!

Indsendt af: Gert Simonsen, Aalborg.

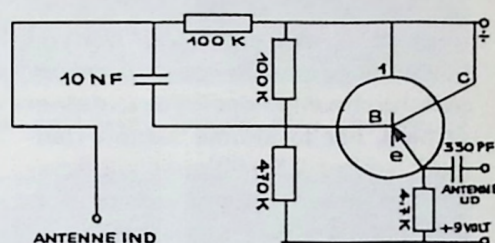

Antenneforstærker til MB og KB

Hf. forstærkeren består af en transistor AF 185, der er koblet som et normalt forstærkertrin, men uden spoler. Dvs. at der ikke foreligger nogen som helst form for afstem-

ning. Spændingen til at føde forstærkeren med får man fra et 9 volt batteri.

Indsendt af: Jan Rune Pedersen, Odense

Lysetænder

Beregnet til at tænde lys for hønsene om morgenen.

Materialer:

En kontakt

Et vækkeur

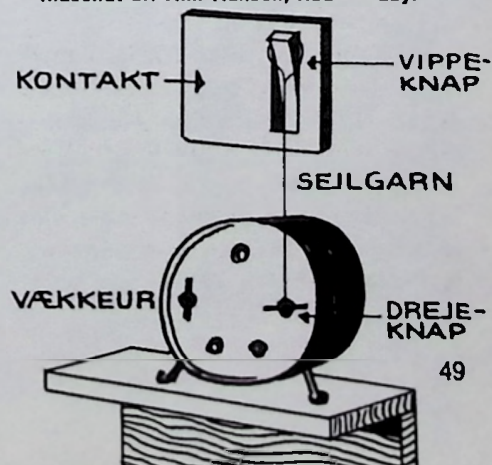
Et stykke sejlgarn

2 stykker træ

4-5 søm.

Først sømmer man de to stykker sammen, så de ligner en ret vinkel. De to stykker træ sættes lige under kontakten, så vækkeuret kan stå der. Derefter stiller man vækkeuret til den tid det skal ringe, og derefter sættes det ind oven på træet med bagsiden vendt udad. Så laves en løkke på enden af sejlgarnet, som så sættes på vippeknappen på kontakten. Efter det laves en løkke i den anden ende af sejlgarnet som sættes ned på den knap, som man trækker uret op med. Når så uret ringer, drejer knappen rundt, der trækkes i vippeknappen på kontakten og så er lyset tændt.

Indsendt af: Kim Hansen, Ruds-Vedby.

SKOVRIDERENS DAGBOG

OM ORKANENS RASEN

»De var heldig, at der ikke væltede mere træ i Deres skove under stormen«, sagde en spejderfører til mig, da han ringede for at spørge om lov til at afholde orienteringsløb i skovene. Jeg svarede lidt undvigende, for der er vist ingen forstmænd, der synes, det er et held, når to storme alene i Danmark vælter 2,5 millioner kubikmeter træ – hvor meget det er, forstår I måske, når jeg fortæller, at landets normale hugst på et år er ca. 1 million kubikmeter.

Nu var jeg heller ikke så »heldig« endda. Foruden at være skovrider her har jeg tilsyn med et mindre distrikt nede sydpå, som tilhører godsejerens nevø. Her stod bl.a. 100 hektar ca. 50-årig gran – jeg skriver med vilje **stod**, for på et par timer væltede de tre fjerdedele af dem – ca. 40.000 træer – det er 5 træer i sekundet, så det har været spændende at gå tur i den skov om eftermiddagen den 17. oktober.

Det er heller ikke noget »held«, at stormen sparer en for besværet med at vælte træerne – se på billederne, hvor mange stammer, der er knækkede og flækkede – ubrugelige, i hvert fald som tømmer. For i øvrigt skal roden jo skæres fra alligevel, og hvad tror I, der sker, når man skærer sådan en »flitsbue«, som den på billedet, over. Så forstår I måske også, hvorfor skovarbejderne skal have mere i løn for at skove stormfældet træ end træ, der står på roden.

Nu ligger der altså 35.000 kubikmeter i en skov, hvor der normalt skoves 6.800 kubikmeter om året – det er mere end 5 års hugst. Selv om vi betragter begge skovdistrikter under ét, svarer det til mere end to års hugst. De kan ikke gemmes, for i løbet af den kommende som-

mer vil angreb af insekter og svampe ødelægge det træ, der ligger tilbage i skoven.

Det fører vist for vidt at forklare jer de overvejelser, der ligger til grund for den løsning, vi har valgt for at klare problemerne!

Halvdelen af vores skovarbejdere og den ene skovfoged kører hver mandag morgen ned til stormfaldsområdet, hvor de næsten i døgndrift hjælper de lokale skovarbejdere med at oparbejde det væltede træ. Da der er over 100 km at køre, overnatter de dernede og tager først hjem fredag aften. Alt træet køres op til vores savværk, hvor resten af vores skovarbejdere hjælper savværksarbejderne med at skære så meget, de kan nå – vi har endog købt en ny sav for at klare den helt ekstraordinære situation – men alligevel kan vi kun nå at oparbejde halvdelen af det træ, der bliver kørt herop.

Hvad gør man så ved resten? Den eneste måde, træet kan bevares på, er ved at holde det konstant fugtigt. Det har man da de fleste steder klaret ved at køre træet sammen i store bunker og der oversprøjte det med vandkanoner. Vi prøver at klare det ved at smide træet ud i Lillesø, mølledammen ved savværket. Vi håber så på til sin tid at kunne fiske træet direkte fra søen op på savværkspladsen. Det lyder så nemt, men dels er det temmelig besværligt at få træet ud i søen, når der er is på – dels risikerer vi, at en del af træet suger så meget vand, så det går til bunds!

Og dermed er problemerne ikke slut. Hvem skal købe alt det træ? Hvor får vi planter fra til de enormt store kulturarealer? Hvornår vælter resten af de bevoksninger, der er slået hul i? osv.

Altoverskyggende er dog de økonomiske problemer. Det træ, der er væltet, indbringer kun godsejeren det halve af, hvad det ville have gjort, hvis der ingen orkan havde været, og træet var blevet fældet på normal vis. Værre er det,

Duplikeret patruljeblad

Her fortæller skovmændene fra 2. Østerbro, Ridder Roland om hvordan man fremstiller et duplikeret patruljeblad.

Vi vil senere fortælle om andre måder for bladfremstilling.

I januarnummeret 1966 bragte vi iøvrigt en opskrift på primitiv sprit-duplikering.

Mange patruljer rundt omkring i landet er igang med at lave patruljeblade, og der dukker stadig nye blade op.

Var det ikke en ide for jeres patrulje? Herigennem kan I vise andre, hvad I har nået, og hvad I vil nå. Det er kort sagt »patruljens ansigt« udadtil. Samtidig kunne I her samle meninger, og PF kunne lægge op til ture og møder. Jamen, et patruljeblad er svært at lave. Hvor får vi det duplikeret? Hvad med papir og tryksvæerte? Selvfølgelig er der problemer, men aldrig større end de kan løses.

Hvis I har bestemt jer og der ellers er lidt energi i jer, kan det sagtens lade sig gøre.

Hvor får vi det trykt?

I har ganske sikkert et tropsblad. Måske der er mulighed for at I sammen med redaktøren af dette kan få det lavet. Samtidig kan han sikkert give jer en masse tips.

90 % af landets tropsblade er duplikeret på en duplikator. Det bliver sikkert også jeres udvej, men hvis du kender én, der har adgang til en fotograferings-maskine og som vil hjælpe jer, har du uanede muligheder, idet du kan klistre tegninger på manuskriptet og få dem gengivet.

Her skal vi nu kun beskæftige os med duplikering.

Papiret

Duplikator-papir findes i følgende størrelser:

Folio (22×34)

Kvart (22×28,5)

A 4 (21×29,7)

Alle andre formater er mindre velegnede.

Ønsker du et blad uden fold på midten, må du enten vælge kvart eller A 4.

Skal du have fold, som de fleste tropsblade har, vælger du folio. På den måde får du 4 sider ud af et ark.

Husk til »Folio« skal du bruge en lang-valset skrivemaskine. De to andre kan skrives på almindelige skrivemaskiner.

Kvart og A 4

Folio

Stencils

Der findes 2 slags stencils, som du får brug for.

1. De ganske almindelige stencils, som du bruger til at trykke tekst med. Her kan det bedst betale sig at købe et stort antal ad gangen.
2. Hvis du gerne vil have hoved på dit papir, må du bruge en elektrostencil. Denne kan du ikke selv lave. Lad os sige, at du har valgt A 4 størrelsen, og du skal bruge en forside til dit blad. Nu får du fat på et stykke papir (hvidt) i A 4 format. Herpå kan du tegne fine tusch-tegninger eller sætte tegninger fra andre blade. Her må du overholde nogle regler:

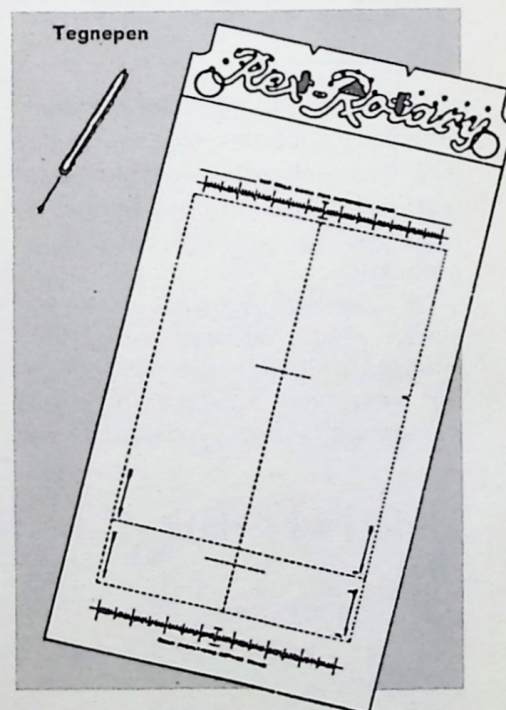
- Brug ikke kuglepen til tegning.
- Undgå for store farvede flader, da de bliver svære at duplikere.
- Ved maskinskrevet tekst, brug et nyt, sort farvebånd.
- Tegninger der skal sættes fast, må kun limes i den øverste kant, da de ved »brændingen« bliver foldet over en tromle.
- Brug ikke udklip fra karton, da alt pap danner skygger.

- Fotografier kan anvendes, men må kun have en »rastertæthed« på 48 linier.

- Rene fingre!

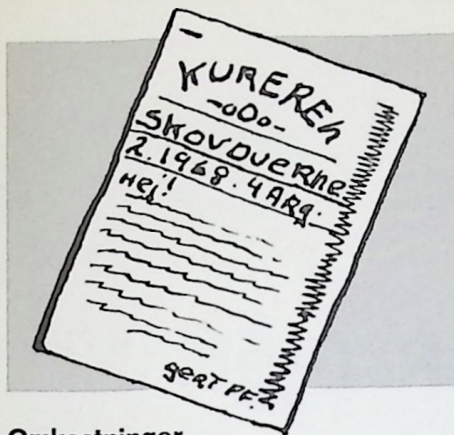
Når denne original er færdig, indleveres den til et firma, der fremstiller elektrostencils. (Hos Zeuthen & Aagaard, Esplanaden 8 A, København K, er prisen p.t. kr. 16,50 pr. stk.).

Det mest almindelige er, at man trykker et oplag af forsiden og eventuelle andre rubrikoverskrifter. Hertil bruger du elektrostencilen. Så kan du hver måned tage det papir frem, du skal bruge, og skrive en almindelig stencil med månedens tekst.

Tegninger

Som sagt, kan du kun få rigtige tegninger med i dit patruljeblad ved hjælp af en elektrostencil, men du kan også selv tegne på en almindelig stencil. Få fat på en spids tegnepen. Så kan du lave skitse-tegninger direkte på stencilen.

Omkostninger

Hvem siger, at du i det hele taget behøver elektrostencilen. Du kan sagtens nøjes med bare at duplikere teksten på hvidt papir. Et hoved og en forside kvikker op, men står økonomien ikke til det, må du undvære det.

Bladets fremtid

Efter du nu har overstået de forskellige vanskeligheder og er kom-

met godt igang med dit patruljeblad, melder der sig et nyt spørgsmål:

Skal det kun udkomme i din PF tid, eller kan du sørge for at det bliver ført videre? De fleste patruljeblade lider en krank skæbne, fordi redaktøren er for egoistisk til at tage nogle af de små med på råd og lære dem noget. Sørg for at jeres patruljeblad bliver et, der går igen hver måned. Det er en mægtig reklame for jer, jo flere du kan

sørge for får det. Et af Danmarks ældste patruljeblade findes i min trop, og det trådte i år ind i sin 4. årgang, udelukkende på grund af samarbejdsvilje. Det kan du sagtens også gennemføre, og når du først er kommet så langt, tilmelder du det til sammenslutningen af patruljeblade »Sap«, hvor du kan få en masse ideer.

God arbejdslyst!

2. Østerbro.
Ridder Roland.

Fra Jamboreen: Så »tamme« var bjørnene i Yellowstone Park! (Foto Kjeld Stephanson)

REDIGERET AF
KAREN HJORT

Ulveunger skriver:

Ulveunger skriver:

I oktober måned gik vi 30 km. Det var temmeligt dårligt vejr, men alligevel købte vi hver en soft-ice hos en bager. Sidst på turen var det mest pigerne, der var trætte. Vi ulve fejlede intet, hvad træthed angik.

Det var skægt at gå langs Furesøen, men vi måtte hvile os, da vi kom til Fiskebæk.

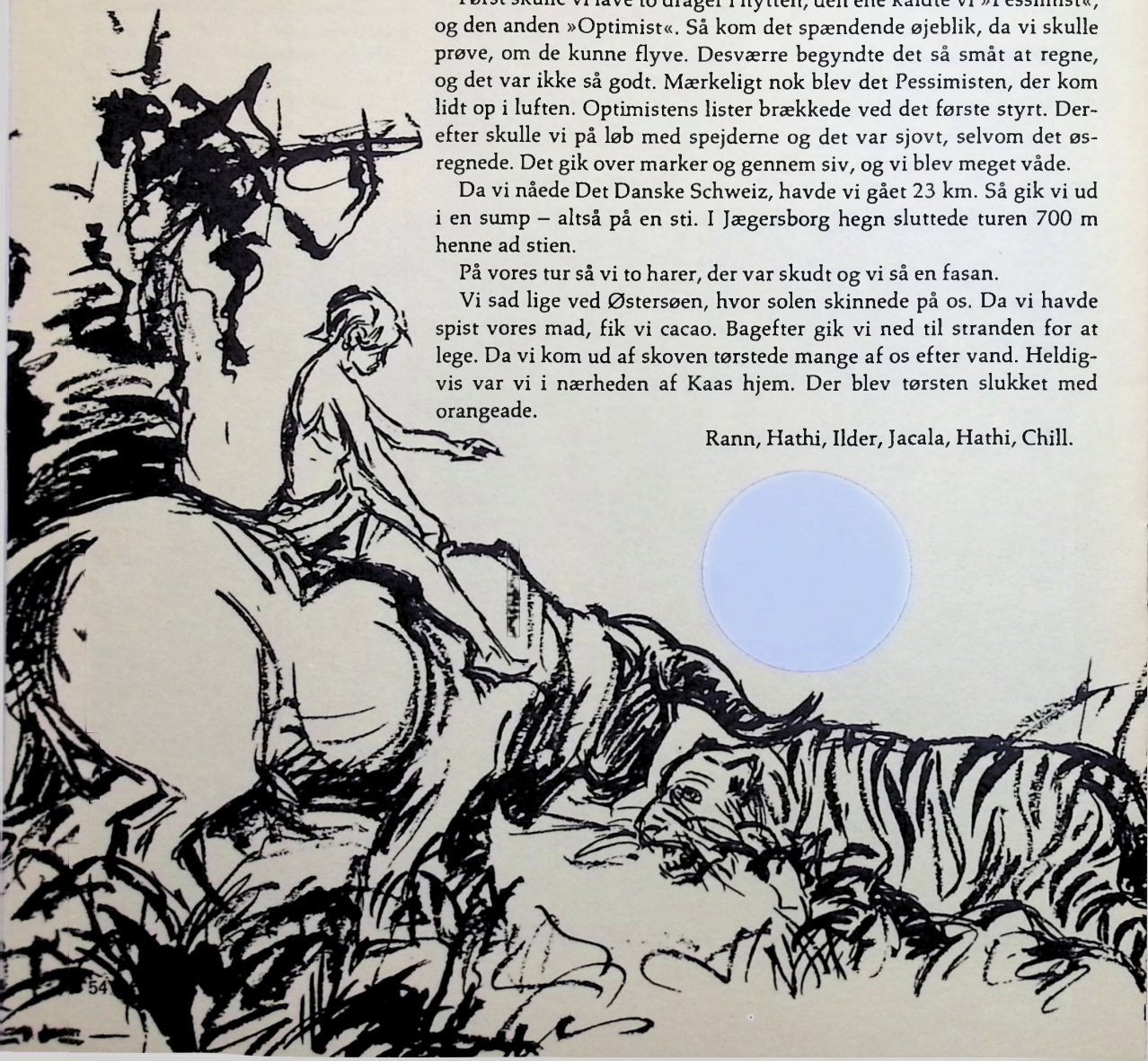
Først skulle vi lave to drager i hytten, den ene kaldte vi »Pessimist«, og den anden »Optimist«. Så kom det spændende øjeblik, da vi skulle prøve, om de kunne flyve. Desværre begyndte det så småt at regne, og det var ikke så godt. Mærkeligt nok blev det Pessimisten, der kom lidt op i luften. Optimistens lister brækkede ved det første styrt. Derefter skulle vi på løb med spejderne og det var sjovt, selvom det øsregnede. Det gik over marker og gennem siv, og vi blev meget våde.

Da vi nåede Det Danske Schweiz, havde vi gået 23 km. Så gik vi ud i en sump – altså på en sti. I Jægersborg hegn sluttede turen 700 m henne ad stien.

På vores tur så vi to harer, der var skudt og vi så en fasan.

Vi sad lige ved Østersøen, hvor solen skinnede på os. Da vi havde spist vores mad, fik vi cacao. Bagefter gik vi ned til stranden for at lege. Da vi kom ud af skoven tørstede mange af os efter vand. Heldigvis var vi i nærheden af Kaas hjem. Der blev tørsten slukket med orangeade.

Rann, Hathi, Ilder, Jacala, Hathi, Chill.

INTERNATIONALT

Bjergulvene, Birkholm, skriver til Magasinet:

Vi er nogle ulveunger, som meget gerne vil tage FN mærket, men det er lidt svært, da vi ikke ved, hvad vi skal kunne, for at få det. Kunne Spejdernes Magasin ikke bruge bare en halv side til at instruere os. Vi tror nemlig også, at der er mange andre kvikke ulveunger, som er interesseret i det.

Kære Bjergulve!

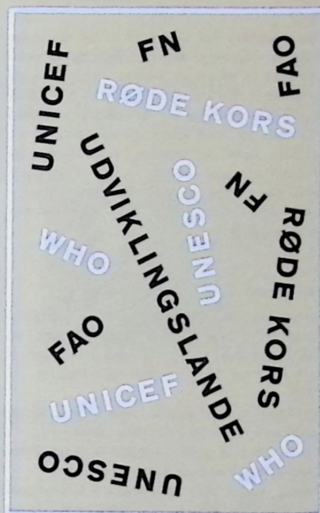
Der er ikke noget duelighedstegn for ulveunger der hedder FN mærket. Vi har et, der hedder INTERNATIONALT. Det er nok det, I mener. Her er, hvad en ulveunge skal kunne:

1. Vide a) hvor FN er,
b) hvornår FN er oprettet,
c) hvor FN har hovedsæde,
d) kende FN's flag.
2. Kende UNICEF's arbejde (formål).
3. Skaffe sig viden om et udviklingsland tilsluttet FN (beliggenhed, størrelse i forhold til Danmark, hovedstad, vigtigste erhverv).
4. Skaffe sig viden om et hjælpearbejde udført af et af FN's underorganer (UNICEF, UNESCO, FAO, WHO m.fl.).
5. Vide a) hvad Røde Kors er,
b) hvor Røde Kors har hovedsæde,
c) kende Røde Kors' flag,
d) kende de begivenheder, der ligger til grund for Røde Kors' oprettelse.
6. Have arbejdet mindst 3 timer for Spejderhjælpen.
7. Kende a) 5 europæiske flag,
b) 5 flag fra andre verdensdele,
c) det internationale spejderflag.

Som I alle kan se, er det et duelighedstegn, hvor der er meget at huske. Jeg tror, det er lettest at starte med at anskaffe sig et arbejds-hæfte til at skrive og klistre ting i. Noget af det, I skal kunne til dette duelighedstegn, har I måske lært i skolen. Ellers er det en god ide at gå på biblioteket og spørge om råd der og låne bøger. Måske kan jeres far, mor eller FF svare på nogle af spørgsmålene. Flagene kan I finde i lommebøger. Prøv at tegne flagene selv. I TV og radio kan I tit se og høre noget om U-lande. Når I har hørt eller set en udsendelse, så skynd jer at skrive ned, hvad I kan huske.

Der står, du skal deltage i spejderhjælpen i 3 timer, men du må selvfølgelig gerne lave mere eller på anden måde spare sammen til hjælp.

Det vigtigste ved dette duelighedstegn er ikke, om du kan huske alle disse flag og svære navne. Det vigtigste er, at du forstår lidt om, hvordan mennesker lever i andre lande, og at deres måde at leve på kan være helt iorden, selv om du synes, de lever mærkeligt. I mange lande er der spejdere og ulveunger, og især ulveungerne arbejder med de samme ting, som du selv: de binder knob, kigger stjerner, tager på tur og synger.

Springende ulv

Her skal »springende ulv« sidde
NB! Divisionsmærket har skiftet side

SPEJDER TIDENDE

REDIGERET AF HENRY CHRISTENSEN

Spejderliv

Otte spejdere fra Grønland er af de canadiske spejderorganisationer indbudt til sammen med to ledere at deltage i en eskimoisk og indiansk spejderlejr i Yellowknife i Canada. Yellowknife ligger i Mackenzie-provinsen i Canada tæt ved Great Slave Lake. Byen, der har egen radiostation, eget fjernsynsprogram og egen lufthavn, har et indbyggertal på mellem 20 og 30.000 mennesker. - Kun eskimoiske og indianske spejdere kan deltage i jamboretten.

Ved DU at . . .

Spejderne i Kalundborg sidste år udlejede juletræer til folk og afhentede dem igen, så folk ingen problem havde med at komme af med træerne. Mon de kan leje træerne ud i år?

Gram-spejderne høstede sidste år korn på egen mark, og solgte det som juleneg.

Der er kommet gule spejdere til Ikast, forelsbig dog kun en patrulje. Velkommen.

»Imme Gram« skal på »værft« i Gram. Den skal køres fra Kolding til Gram på lastvogn, ca. 50 km.

Søspejderne sigter mod anskaffelse af et skoleskib, til bl.a. træning af førere.

Spejderne i Birkerød vil lave 2 dages fest, for at få penge til opførelse af ny spejderhytte.

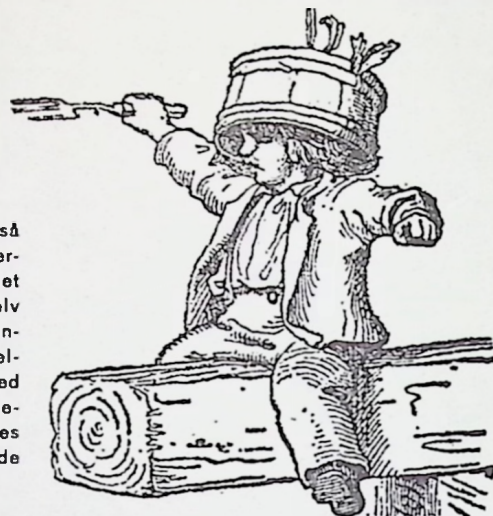
Beuf à la car

HVORFOR NØJES MED TØRRE KLEMMER PÅ SPEJDERTUREN? Her har vi (hugget) en amerikansk opskrift, der kan kvikke lidt på kosten: Man tager en luns bækfod, pakker den godt ind i aluminiumsfolie og snører den fast på udblæsningsrøret på bilen. Kør halvanden time, vend stegen (det er ikke nok at vende bilen) og kør halvanden time på den anden side (af bøffen selvfølgelig). Så er bøffen serveret. Men det kan kun lade sig gøre, hvis I er i besiddelse af en bil på spejderturen.

(Vandrefalken).

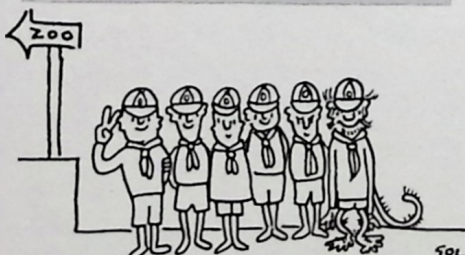
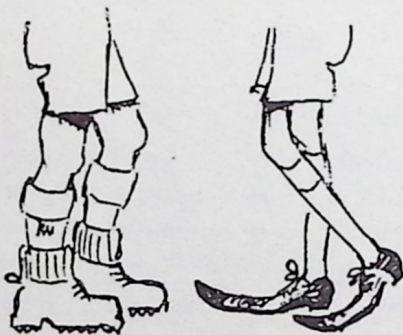
Vinterhue model Kulsø

Og så fører vi selvfølgelig også korpsets nye reglementerede vinterhue. - Læg engang mærke til det fikse og elegante hattebånd, selv den mindste ulv behøver ikke længere blive hjemme, af frygt for mellemørebetændelse, den går godt ned om ørerne. Heller ikke førerne behøver at føle sig snydt, som det ses af tegningen fås vinterhuen både med og uden føreresprit.

Fodnote

B.-P. skrev: Fødderne røber ofte et menneskes karakter.

GRÅ BANDE KLAR!

Ny trop i Slagelse

Her er nyt fra 4. Hellig Anders trop i Slagelse. Vores trop er helt ny, - den blev startet i efteråret 1967 og består af 2 patruljer, nemlig Elsdyr med 6 medlemmer og Spover med 5 medlemmer. Vi er ikke mange i troppen, men regner med at vokse os stor og stærk allerede i 1968. Vi har allerede bestemt, at den næste patrulje skal hedde Rævene.

Vi har fået et lokale i kolonnens store nye hus ved Slagelse lystskov, - det er mægtig godt, og vi er selvfølgelig allerede igang med at udsmykke og indrette det, så det kan blive rigtig hyggeligt at holde patruljemøde.

Spejderhilsen fra

4. Hellig Anders trop.

Personlige

SKOV MÆND SØGES

DDP-seniorpatrulje, 6 piger fra Amager (Sundby) ønsker tur/mødesamarbejde med en frisk skovmandspatrulje.

Helst ikke fra Amager.

Henvendelse:

Bill. mrk. 11512

Spejdernes Magasin

Rigtig spejderånd

Henrik Carl Rasmussen, Tranevænget 15, Glostrup, viste rigtig spejderånd ved at gå ca. 40 km hjem, efter at han havde mistet

Konfirmationsgaver

— eller ting at spare sammen til!

orienteringen under en øvelse i en skov ved Osted mellem Ringsted og Roskilde. Han måtte overnatte i et træskur og gik derefter det meste af den lange vej hjem. Et kort stykke kørte han med bil.

(Fra avisen).

PF TUR

PF-erne har været på udflugt til Kulso, og vi har modtaget følgende gribende beretning om deres oplevelser.

»Fra Københavns Hovedbanegård startede vi med tog kl. 8.00, og togføreren tog en kompaskurs og kørte mod Thyregod. Her så vi en fed forsamling mærkelige »spejdere«. Kl. 17 kom en bus og kørte os til Kulso, hvor vi straks blev delt op i ialt 11 patruljer, der omfattede to troppe, Ovsø og Kulso. Patruljerne fik anvist nogle rædselsfulde barakker, der virkede som kæmpe-sier. Hver morgen blev vi vækket 5.15 og vagthavende patrulje lavede morgenmad. Sommetider med petroleum og deslige i.

Hele lejren gik med at lave et kæmpe-bjælkehus, værktøjsophæng, høvlbænk, hyggebænke og spiseborde.

Onsdag begyndte lejrens hovedpionerarbejde. Vi skulle bygge en bjælkehytte på 20 m².

Frokosten var det værste ædelse, der nogen sinde er set i midtvesten. Om aftenen gik vi i seng kl. 20.00.

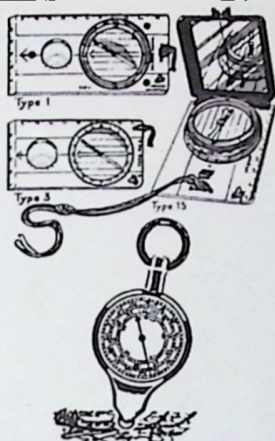
Det er jo ikke ligetil at lave sådan en bjælkehytte, så hver patrulje fik forskellige opgaver som at lave loftsbjælker, hindævnning og grave græstov. Fredag aften var de pramme færdige, vi skulle krydse oceanet med. Men da ikke alle bådene var lige sødygtige, var der 2 patruljer, der fik vådt tøj. I nærheden lå en korpsgrund, hvor vi overnattede i bivuak.

Da vi kom tilbage til Kulso lørdag morgen kl. 8.00, pakkede vi vores bagage og drog mod spisebordene, hvor vi fik dyreryg. Da vi havde spist, styrtede vi op til bussen, der kørte os til Thyregod, hvor vi tog toget hjem. Vi var på hovedbanen lørdag kl. 17.

Fra tropsbladet WAP

Kongelig ulveunge

Storbritanniens syv-årige prins Andrew skal være ulveunge i 1. St. Marylebone flok i London, og for eftertiden kommer flokmederne til at foregå i fornemme omgivelser — nemlig Buckingham Palace. Prinsen samt andre drenge ved det kongelige hof er meldt ind i flokken, og sammen med de andre ulveunger fra Marylebone-kvarteret holder de flok møder på slottet eller i dets have, når vejret er godt.

Silva-kompas

- det bedste du får og til priser fra kr 12,50 til 65,00

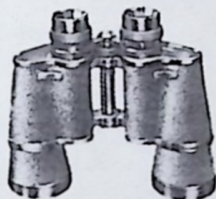
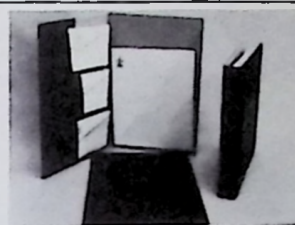
En kortmåler er også rar at have, og den koster kr. 8,50 - 14,00 - 17,00

Skrivemappe

med lilje i guld kr. 10,75

Fotoalbum

med lilje i guld kr. 17,50

Prismekikkert

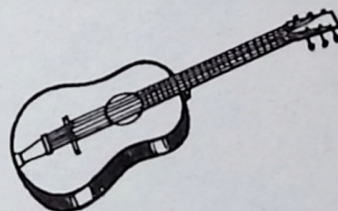
i læderetui — 2 størrelser

8 x 30 kr. 105,00

7 x 50 kr. 128,00

Guitar

- det kendte Musima fabrikat
kr. 129,00 - 149,00 - 242,00

Org. Færøtrøjer

håndstrikkede smukke udsøgte mønstre

kr. 128,00

Manchetknapper

ægte sølv, par i æske

kr. 25,50

Telegrammer

med spejdermotiv

kr. 1,00 og 2,75

Det Danske Spejderkorps Depot

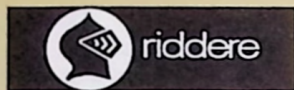
Norre Farimagsgade 39 . København K . Telf. PA 4526

Odense:
Klostervej 19
Telf. (09) 11 24 18

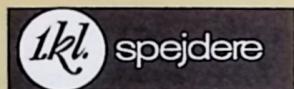
Århus C:
Frederiksgade 89
Telf. (06) 13 36 13

Aalborg:
Borgergade 5
Telf. (06) 13 87 33

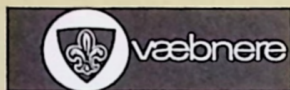
Depotet er korpsets egen forretning og giver bonus til korpsets afdelinger

1. Haslev trop
PF Jørgen Christophersen
1. Nakskov trop
PF Steffen Rasmussen
PA Carsten Christensen
7. Odense
PF Peter Andersen
PA Carsten Rasmussen
15. Århus trop
PF Henning Kruse Anderson

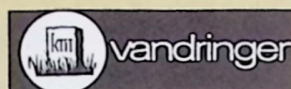
1. Haslev trop
PF Per Værum
PA Michael Blem
7. Odense trop
PF Per Søholm
PA Carsten Rasmussen
15. Århus trop
PF Peter Riis
PF Keld Halager Mikkelsen
PA Søren Elbech Christensen
PA Morten Elbech Christensen
Sønderhald trop
PF Johannes Moltesen
Nordborg trop
PF Per Møller Olsen

1. Haslev trop
PA Michael Blem
SP Morten Saltofte Jensen
7. Odense trop
SP Ulrik Larsen
Sønderhald trop
PF Henning Flarup
PA Bjarne Jensen
SP Flomming Villadsen
SP Niels Kirkegård
Nordborg trop
SP Lars Meulengracht
PF Per Møller Olsen
SP Claus Norup

1. Nakskov trop
PA Erik Søndergård
SP Bent Søndergård
Mac'erne
SP Steffen Hardinger
5. Sønderbro
PF Rene Kjær
PF Michael Frøstrup
PF Vagn Bülow
SM Leif Rønn Pedersen
SM Ole Fensmark
2. Frederiksberg
SP Ole Thulin
2. Riisskov trop
PA Nils Erik Sættem

2. Herlev trop
PF Per Markussen
1. Gjentofte
PF Leif Johansen
PA Niels Bøgvad

100 km
2. Herlev trop
PF Per Markussen
PF Ole Ishøj

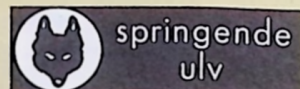
75 km
2. Herlev trop
PF Per Markussen
PF Ole Ishøj

60 km
Stifinder trop
PF Christian Mølck
PA Allan Christensen

Patruljeduelighedstegn
Lerarbejder
Hajer 2. Herlev trop

30 km
9 ulve fra 12. Århus flok
3 ulve fra 1. Hobro flok

Mysa og Glip
12. Århus flok
Kudu
1. Hong flok
Tjo
Ermelund flok
BF Wontolla
Ørneflokk

INTERNATIONALT

XIII National Jamboree i Portugal

Corpo Nacional Do Escutas i Lissabon i Portugal inviterer danske spejdere til at deltage i deres nationale jamboree, der finder sted 17.-25. august ved S. Mamede nær Portalegre i det øst-centrale Portugal, 228 km fra Lissabon i en skov af pinieskov. Prisen pr. deltager er ca. 90 danske kr. + naturligvis rejse- og lommepenge. Evt. interesserede patruljer (helst seniorspejdere) eller troppe må henvende sig omgående.

Svensk distriktslejr »Vikingeblood«

Medelpad distrikt under Svenska Scoutförbundet afholder lejr den 30. juli til 8. august (+ en uges privat indkvartering efter lejren). Pris 75 sv.kr. Lejren ligger ved en smuk sø i Njurunda, ca. 20 km syd for Sundsvall. Tropic og patruljer fra hele verden er inviteret.

Explorer Belt ekspedition til Scotland

Det svenske Spejderråd inviterer danske spejdere til at deltage i dette eventyrlige arrangement. Tid: 15. juni - 9. juli. Pris: sv.kr. 650 fra Göteborg. Anmeldelse omgående. Der kan deltage spejdere på 16-19 år.

»Explorer Belt Expedition« er det internationale navn og betegner en vandring på ca. 200 km på 10-12 dage, hvorunder deltagerne skal løse visse opgaver, der skal gøre dem fortrolige med landet, de besøger og dets befolkning.

Der udleveres et »bælte« til de bedste, men alle får et bevis for at have deltaget. Rejsen går via Hull til Edinburgh og efter vandringen bliver der en rejse gennem England med et besøg i London. Der vandres parvis på selve ekspeditionen. Evt. interesserede må henvende sig snarest.

Interesse eller »vide mere«: Fællesrådet for Danmarks Drengespejdere, Postbox 44, 1002 København K.

Leif Paltorp.

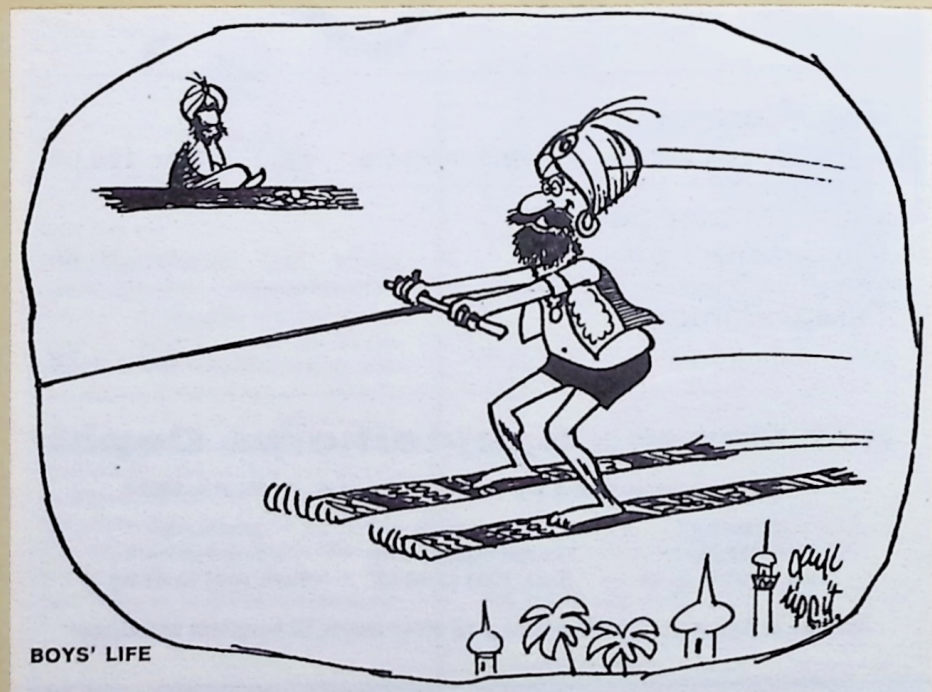
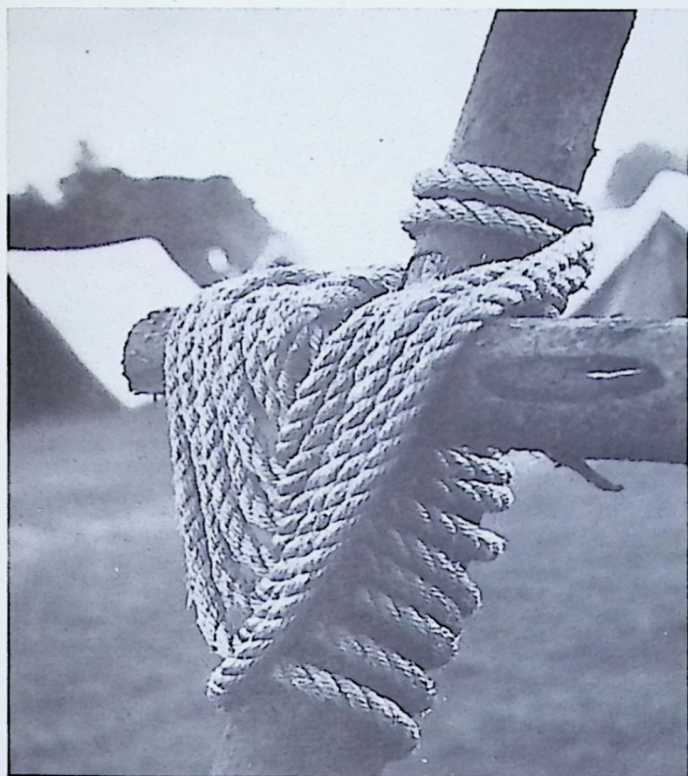
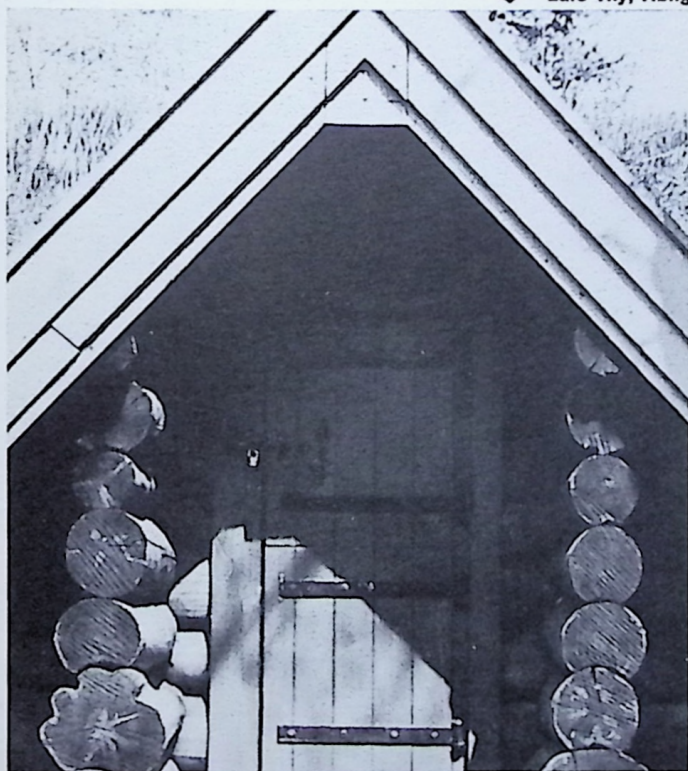

foto- konkurrencen

Ole Rading, Rødovre ▲

▼ Lars Thy, Høng

Steen Bergqvist, Glostrup

Her er nogle flere
billeder fra
magasinet's fotokonkurrence

Peter Roland Hansen, Virum

NU NÆRMER LEJRSÆSONEN SIG

FOTOS: O. NEIDHARDT

Arbejder din patrulje
efter Kulsø-metoden?

